

Beleidskader financiering

Zorg, welzijn, kunst, cultuur en
toerisme

GEMEENTE GOOISE MEREN 2018

Projectleider
Afdeling
Datum

Frank de Groot
Mens en Omgeving
November 2017

Opdrachtgever

Gemeente Gooise Meren

Inhoudsopgave

1	Algemeen	4
2	Inhoudelijk kader	6
	A. Zorg en welzijn	6
	B. Kunst, cultuur en toerisme	11
3	Wegingskader	13
4	Instrumentarium	16

1 Algemeen

Inleiding

De gemeente Gooise Meren verstrekt financiering op het gebied van Zorg & Welzijn, Kunst, cultuur & Toerisme. Met het financieel beleid ondersteunt de gemeente Gooise Meren bewoners initiatieven, verenigingen of organisaties bij het ondernemen van activiteiten die bijdragen aan het realiseren van de gemeentelijke beleidsdoelen. We spreken hier over financiering, omdat de gemeente Gooise Meren over meer financiële instrumenten beschikt, dan alleen het subsidie instrument om deze financiering te realiseren.

Het uitgangspunt is dat alleen activiteiten of diensten gefinancierd worden die duidelijk bijdragen om gewenste maatschappelijke doelstellingen/effecten te bereiken. De gemeente zoekt een antwoord op de veranderende dynamiek in de samenleving waarin zij een balans zoekt tussen sturing, gelijkwaardig partnerschap en loslaten. Daarbij wil de gemeente Gooise Meren meer ruimte bieden aan maatschappelijk geïnitieerde initiatieven en activiteiten van inwoners en maatschappelijke organisaties. Het beleidskader financiering gemeente Gooise Meren 2019 stelt de gemeente in staat om hierop te sturen. Dit beleidskader vormt mede de basis voor een actualisering van de Algemene Subsidieverordening.

Beleidskader financiering

Het beleidskader financiering heeft als uitgangspunt dat de financiering meerjarig tenzij er redenen zijn om hier van af te wijken. Het betreft het verstrekken van financiering op het terrein van welzijn, zorg, kunst, cultuur en toerisme. Daaronder valt ook gezondheid, jeugd en inwonerp participatie. De speerpunten op deze beleidsterreinen overlappen elkaar in een aantal gevallen. Dat betekent dat de activiteiten waarvoor financiering wordt verleend meerdere beleidsterreinen kunnen raken. Het beleidskader financiering bestaat uit drie onderdelen van waaruit de gemeente kan sturen: het Inhoudelijk kader, het Wegingskader en het Instrumentarium. In het Inhoudelijke Kader wordt beschreven voor welke specifieke beleidsdoelstellingen financiering kan worden ingezet. In het Wegingskader benoemen we de kernwaarden waaraan elke financieringsaanvraag getoetst wordt om vast te stellen in welke mate de aanvraag hier aan voldoet. Bij het instrumentarium worden (nieuwe) financieringsvormen beschreven die (beter) bijdragen aan de realisatie van inhoudelijke doelstellingen.

Dialogoog

Wij willen als gemeente op basis van het beleidskader financiering met organisaties in dialoog over de uitvoering van de activiteiten en de accenten die daarin worden gelegd. Voor alle financiële relaties geldt dat we op basis van het Inhoudelijke kader en het Wegingskader een afweging kunnen maken of de financiering wordt verleend en/of de relatie wordt voortgezet. De gemeente Gooise Meren betreft daar waar mogelijk adviezen van inwoners bij de uitvoering van het financieel beleid. Afhankelijk van de ontwikkelingen zijn ook situaties denkbaar waarin inwoners (mee)beslissen over inzet van financiering.

Samenhang

Het beleidskader financiering sluit aan op het gemeentelijk beleid op diverse terreinen en vormt het kader waarin de gemeente aangeeft voor welke beleidsdoelen financiering wordt ingezet, welke resultaten de gemeente wil bereiken en welke randvoorwaarden daarbij gelden. Het beleidskader financiering sluit aan op het eerder ingezette beleid in het Sociaal Domein en de ontwikkeling van het programma Doe-democratie.

Naast het beleidskader financiering geldt de door de gemeenteraad vastgestelde Algemene Subsidieverordening gemeente Gooise Meren 2018, de gemeentelijke inkoopvoorwaarden en het beleid t.a.v. garantieverstrekingen/leningen.

Financiering kan door het college worden verstrekt, binnen de financiële kaders die jaarlijks door de gemeenteraad met het vaststellen van de gemeentebegroting worden bepaald.

De bezuinigingen die worden gerealiseerd in de gemeente Gooise Meren laat het verstrekken van financiële middelen niet ongemoeid. Het beleidskader financiering beoogt te kunnen meebewegen binnen de financiële kaders en de opgelegde taakstelling.

Integriteit

Bij het verstrekken van financiële middelen staat het publieke belang voorop en is integriteit een belangrijke voorwaarde. Daarbij gaat het om aspecten als onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, dienstbaarheid en zorgvuldigheid. We waken bij de verstrekking voor belangenverstrengeling en toetsen of de onafhankelijkheid van de gemeente in het geding kan komen. Ook mogen doelen en/of activiteiten waarvoor financiering wordt aangevraagd niet in strijd zijn met de wet, de openbare orde of het algemene belang.

Integrale afspraken

De gemeente stuurt integraal op maatschappelijke effecten en prestatiedoelstellingen, zoals opgenomen in de programmabegroting. Met samenwerkende geldontvangers worden integrale afspraken gemaakt over de resultaten die zij gaan realiseren die bijdragen aan de beoogde maatschappelijke effecten en prestatiedoelstellingen. De uitvoering wordt gemonitord en de uitkomsten gemeten.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken stellen we de behoeften van mensen centraal. We gaan uit van een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de samenleving en de gemeente. Dat betekent dat we organisaties de ruimte en het vertrouwen geven om activiteiten vorm te geven op een manier die aansluit bij de vraag in de samenleving. Organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor een goede uitvoering en kwaliteit van de gefinancierde activiteiten. In de regels die we voor de financiering opstellen (in het inhoudelijk kader) benadrukken wij deze eigen verantwoordelijkheid. Dat betekent dat we sturen op hoofdlijnen.

2 Inhoudelijk kader

Inleiding

Het inhoudelijk kader bestaat uit twee delen. In deel A worden de doelstellingen beschreven op het gebied van zorg en welzijn. In deel B worden doelen beschreven op gebied van kunst, cultuur en toerisme.

Prioritering bij inhoudelijke doelstellingen

De gemeente Gooise Meren geeft prioriteit in haar inhoudelijke doelstellingen op basis van een drietal categorieën. Bij de categorieën a, b en c is de gemeente bereid om financiering in te zetten:

- a. De gemeente is wettelijk verplicht de doelstelling(en) te realiseren;
- b. De gemeente geeft hoge prioriteit en wil dit desnoods (geheel) zelf bekostigen.;
- c. De gemeente vindt het belangrijk, maar wil alleen optreden als medefinancier;
- d. De gemeente wil stimuleren en/of faciliteren, maar wil niet bekostigen.

Bij de categorieën b en c wordt met het beoogde maatschappelijke effect als uitgangspunt het gesprek aangegaan met aanbieders én inwoners over wat er nodig is om dit te bereiken en waaraan de gemeente kan zien of dit bereikt wordt.

A Zorg en Welzijn

Algemeen

Het versterken van de inclusieve samenleving

Inclusie is de situatie waarin iemand geen obstakels ervaart om mee te kunnen doen aan de samenleving. Dit betekent dat iedereen ongeacht zijn achtergrond of huidige situatie er als vanzelfsprekend bij hoort. Het gaat hierbij nadrukkelijk over insluiting van alle mensen, niet alleen mensen met een beperking of 'achtergestelde groepen'. De gemeente Gooise Meren streeft naar een toegankelijke samenleving voor en met alle inwoners op basis van gelijkwaardigheid. Dit betekent ook dat er geen groepen zijn die systematisch buiten de boot vallen als het gaat om wonen, arbeid, zich kunnen verplaatsen, recreëren en andere vormen van participatie.

Maar iedereen moet ook mee kunnen doen. Meedoen is niet voor iedereen vanzelfsprekend want de samenleving werpt (soms) bewust of onbewust drempels op. Om dit te realiseren, stimuleren en faciliteren we een samenleving waarin drempels die inwoners met beperkingen ervaren, worden weggenomen of waarin drempels overbrugbaar worden gemaakt. Wij ondersteunen initiatieven die ertoe bijdragen dat fysieke of mentale drempels in de samenleving worden voorkomen, gesignaleerd of opgelost. Daarbij willen we zoveel mogelijk de kennis van ervaringsdeskundigen benutten. Het versterken van een inclusieve samenleving is niet alleen een taak van de gemeente, maar ook van inwoners, ondernemers, organisaties en aanbieders. Het is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om de omgeving zodanig te veranderen dat alle inwoners kunnen meedoen.

Met het beleidskader financiering zet de gemeente in op het versterken van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een toegankelijke samenleving. Algemene voorzieningen worden zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt voor inwoners met en zonder beperkingen. Bewustwording is de motor voor het realiseren van een inclusieve samenleving. Daarom zetten wij financiële middelen in voor het bevorderen van dialoog en bewustwording over het belang van toegankelijkheid en de manier waarop we rekening kunnen houden met mensen met een beperking.

We richten ons daarbij niet alleen op kwetsbare inwoners maar nadrukkelijk ook op inwoners die anderen helpen (bijvoorbeeld mantelzorgers en vrijwilligers). Wij willen hen ook beter in staat stellen om zich in te zetten voor anderen en voor de samenleving.

Samenhangend stelsel

In het beleid t.a.v. het sociaal domein hebben we onze visie beschreven op de inrichting van een samenhangend stelsel van algemeen toegankelijke basisvoorzieningen in Gooise Meren, als ook de vormgeving van sociale wijknetwerken waarin professionals binnen het zorgdomein en het sociaal domein met elkaar samenwerken rondom de vraag van de inwoner. Het sociale wijknetwerk draagt eraan bij dat signalen en problemen op tijd kunnen worden opgepakt en voorkomt dat mensen tussen wal en schip raken.

Basisvoorzieningen ondersteunen en versterken de eigen mogelijkheden van inwoners om zelfstandig te leven en om dit vol te houden als zij (tijdelijk) hun vragen niet zelf kunnen oplossen. De ondersteuning bestaat uit lichtere vormen van professionele en informele steun met een preventieve, activerende en signalerende functie.

De ondersteuning bestaat uit de volgende diensten: informatie & advies, verschillende vormen van cliëntondersteuning en sociaal-culturele activiteiten gericht op ontmoeting, activering en verbinding in de wijk. We sturen erop dat inwoners hun ondersteunings-vragen zo veel mogelijk snel, laagdrempelig en eenvoudig kunnen oplossen met behulp van ondersteuning uit de basisvoorzieningen. Dit is niet alleen gunstig voor inwoners maar draagt ook bij aan kostenbeheersing.

2.1 Versterken van de sociale samenhang en leefbaarheid in de wijk

Algemeen

Ons uitgangspunt is een inclusieve en betrokken samenleving. Het zijn de wijkbewoners zelf die de onderlinge betrokkenheid en leefbaarheid in de wijk realiseren. Activiteiten die daarbij passen zijn vooral effectief als deze voortkomen uit initiatief van bewoners en vrijwilligers in de gemeente, op stadsniveau en in buurten en wijken. We zetten daarom in op het eigen initiatief en de eigen kracht van wijkbewoners en willen we voorwaarden scheppen voor ontmoeting en verbinding in de wijk. Om de collectiviteit te benadrukken gaan wij uit van het actief bijdragen aan *samen* redzaamheid. Het professionele netwerk heeft de taak om een verbindende en versterkende rol te spelen in de wijk.

Bij de verstrekking van financiële middelen gaan we uit van de behoefte die er leeft in de wijk aan ontmoeting, activering, ontwikkeling en betrokkenheid. We houden daarbij ruimte voor nieuwe initiatieven die inspelen op de actuele vraagstukken. Wij zoeken nadrukkelijk de samenhang met andere verwante gemeentelijke beleidsterreinen en richten ons op het versterken van de sociale samenhang en leefbaarheid in de wijk.

Beleidsdoel 1

Het bevorderen van ontmoeting en verbinding in de wijk

1. Wij vinden het belangrijk dat er in de wijk ontmoetingsplaatsen bestaan die aansluiten bij de behoeften van de wijkbewoners. Multifunctioneel gebruik is daarbij het uitgangspunt.
2. De inzet van het professionele ondersteuningsnetwerk in de wijk is gericht op het leggen van verbindingen tussen wijkbewoners onderling en tussen organisaties (professioneel, vrijwilligers en ondernemers) in de wijk. Doel is om met elkaar de sociale cohesie en leefbaarheid in de wijk te versterken. De gemeente ondersteunt een aanbod van (sociaal culturele) activiteiten dat is afgestemd op de behoeften van inwoners in de wijk en dat zoveel mogelijk toegankelijk wordt gemaakt voor verschillende doelgroepen met een ondersteuningsvraag.
3. Wij stimuleren educatieve en preventieve projecten die bijdragen aan sociale cohesie en veiligheid in de directe leefomgeving.

Beleidsdoel 2

Het ondersteunen van vrijwilligerswerk en bewonersinitiatieven in de wijk

1. Wij stimuleren en ondersteunen bewonersinitiatieven (verenigingen, vrijwilligerswerk, buurtinitiatieven) die gericht zijn op het realiseren van leefbare wijken en het versterken van de sociale samenhang in de buurt.
2. Wij vinden het belangrijk dat inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om zich vrijwillig in te zetten op een manier die past bij hun interesses en mogelijkheden.
Er is specifiek aandacht voor de ondersteuning van vrijwilligers met een beperking en voor de ondersteuning van zorgvrijwilligers.

Beleidsdoel 3

Het bevorderen van zelfstandig wonen in de wijk

1. Wij willen er voor zorgen dat inwoners met beperkingen zelfstandig kunnen blijven wonen in de wijk. Daarvoor is het belangrijk dat diensten efficiënt in de wijk georganiseerd zijn en dat ondersteuning dicht bij huis, zo nodig aan huis geboden kan worden. We ondersteunen voor dit doel diensten die het zelfstandig wonen en meedoen in de wijk mogelijk maken. Een voorbeeld daarvan zijn informele diensten in en om het huis.

2.2 Ondersteunen van zelfredzaamheid en participatie van kwetsbare inwoners

Algemeen

Gemeente Gooise Meren stelt de behoefte van haar inwoners en het stimuleren van zelfredzaamheid centraal. Voor de kwetsbare inwoner voert de gemeente regie op een samenhangend resultaatgericht ondersteuningsaanbod dat is afgestemd op het individuele leven en mogelijkheden, met ruimte voor eigen regie en zelf oplossend vermogen.

Beleidsdoel 1

Het realiseren van een toegankelijk en samenhangend aanbod van informatie en advies en onafhankelijke cliëntondersteuning.

1. Onder cliëntondersteuning verstaan we de onafhankelijke ondersteuning van inwoners bij het maken van een keuze of het oplossen van vragen. Cliëntondersteuning heeft regieversterking tot doel en helpt inwoners om weer grip te krijgen op hun leven.
2. Het versterkt de mogelijkheden van inwoners om op eigen kracht of met behulp van het eigen sociale netwerk beperkingen in het dagelijkse leven op te lossen.
3. Cliëntondersteuning is gericht op alle levensterreinen en omvat naast informatie en advies, vraagverheldering, hulp bij het organiseren van ondersteuning en het verlenen van kortdurende ondersteuning¹. Hulp bij het regelen van zorg houdt ook in dat cliëntondersteuners inwoners kunnen bijstaan bij het voorbereiden en aanvragen van een individuele voorziening bij Wijzer.

Beleidsdoel 2

Het bevorderen en versterken van preventie en tijdige signalering van kwetsbare inwoners

1. We versterken de samenwerking rondom kwetsbare inwoners door zorg en welzijn in de wijk met elkaar te verbinden in sociale wijknetwerken. We willen hiervoor geen nieuwe structuur neerzetten maar uitgaan van de bestaande situatie en die versterken. In het wijknetwerk

¹ Bij kortdurende ondersteuning gaat het bijvoorbeeld om het zelf leren oplossen van vragen of om het creëren van stabiliteit en het versterken van het netwerk van inwoners.

werken verschillende disciplines samen binnen het sociale en het medische domein. Met het wijknetwerk bieden we een vangnet voor kwetsbare inwoners.

Beleidsdoel 3

Het bieden van mantelzorgondersteuning aan mensen die intensief voor hun naaste zorgen

1. Gemeente Gooise Meren wil inwoners ondersteunen die voor elkaar zorgen en mantelzorg verlenen. Mantelzorgers moeten dit kunnen doen op een manier die aansluit bij de eigen mogelijkheden én bij de behoeften en mogelijkheden van de zorgvrager. Wij vinden het belangrijk dat mantelzorgers zelf ook kunnen blijven meedoen aan de samenleving en wij stemmen het ondersteuningsaanbod daarop af.

Beleidsdoel 4

Het bieden van ondersteuning als inwoners hun vragen niet meer zelf of met hun omgeving kunnen oplossen.

1. Uitgangspunt voor ondersteuning is dat de zorg gericht is op het versterken van de eigen kracht van inwoners én hun omgeving. Wij verwachten van organisaties dat zij aansluiten bij de behoeften, de eigen mogelijkheden en het zelf oplossend vermogen van inwoners. Daar waar mogelijk wordt ingezet op het versterken van de eigen kracht van inwoners.
2. Wij verwachten van organisaties dat zij hun diensten en voorzieningen zoveel mogelijk toegankelijk maken voor diverse doelgroepen en dat zij kansen creëren voor sociaal contact tussen cliënten. Dat betekent dat ondersteuning waar mogelijk in groepsverband wordt aangeboden in plaats van individueel. Daarmee kunnen we (verder) isolement tegengaan en ontstaan duurzame vormen van ondersteuning doordat de onderlinge betrokkenheid tussen deelnemers wordt gestimuleerd.
3. Professionele en informele vormen van ondersteuning vullen elkaar aan. Bij de ondersteuning van inwoners willen we de inzet van ervaringsdeskundigen intensiveren en verbreden. Ervarende deskundigen bereiken kwetsbare inwoners soms beter en maken de ondersteuning toegankelijker. Zij bieden, evenals zelfhulpgroepen en andere vormen van lotgenotencontact, inzicht in de eigen situatie en kunnen daarmee bijdragen aan het versterken van de eigen regie.

2.3 Bevorderen van een optimale gezondheid

Algemeen

Gemeente Gooise Meren wil een gezonde(re) leefstijl bevorderen met speciale aandacht voor de jeugd en het bewaken van de gezondheid van ouderen. Daarbij zullen we steeds een beroep doen op eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid en ons vooral richten op de omstandigheden: deze zullen de gezonde keuzen moeten bevorderen en de ongezonde keuzen ontmoedigen.

Beleidsdoel 1

Stimuleren van bewustzijn en gedragsverandering op het gebied van gezondheid

1. De gemeente stimuleert en faciliteert activiteiten die bijdragen aan bewustzijn en gedragsverandering op het gebied van gezondheid. Bijvoorbeeld het stimuleren van sport, terugdringen alcohol en drugsgebruik.

2.4 Gunstige uitgangspositie voor de jeugd

Algemeen

De gemeente richt zich met name op de groep (kwetsbare) jongeren die extra ondersteuning nodig heeft om zich te kunnen ontwikkelen. Daarbij zijn de competenties van de jeugd het uitgangspunt.

Hierbij valt te denken aan het leren samenwerken, het ontwikkelen van sociale vaardigheden, algemene ontwikkeling, het krijgen van structuur, de regels van de samenleving volgen en meedoen in die samenleving. Ouders zijn in principe verantwoordelijk voor de wijze waarop hun kinderen opgroeien.

Naast scholen spelen vele informele opvoeders met wie een kind te maken heeft een belangrijke aanvullende rol. Gemeente Gooise Meren ziet het aldus als haar taak om aandacht te schenken aan de ondersteuningsbehoeften van kwetsbare ouders en jeugdigen, maar ook op het versterken van een positieve sociale opvoed- en opgroeiomgeving.

Beleidsdoel 1

Bieden van ondersteuning aan met name kwetsbare kinderen en jongeren en het versterken van de eigen kracht van opvoeders en hun omgeving

1. De gemeente ondersteunt activiteiten die gericht zijn op de ondersteuning van met name de groep kwetsbare kinderen en jongeren.
2. De gemeente faciliteert en stimuleert activiteiten gericht op het versterken van de eigen kracht van opvoeders en hun omgeving.

Beleidsdoel 2

Het tot stand brengen van aansprekende vormen van jongerenparticipatie

1. De gemeente stimuleert jongerenparticipatie door activiteiten te faciliteren voor jongeren binnen de gemeente. Van belang is dat aansluiting bestaat op hun interessesfeer, ook op gebied van cultuuruitingen en culturele ontmoetingen.

B Kunst, cultuur en toerisme

Algemeen

De gemeente wil de inwoners stimuleren om passief en actief te genieten van de kunst, cultuur en historie in de kernen van Gooise Meren. We streven naar een veelzijdig kunst- en cultuuraanbod dat een breed publiek bereikt. Cultuur draagt bij aan de versterking van de sociale cohesie door de gedeelde beleving van cultuur en de gemeenschappelijke geschiedenis. Cultuur draagt ook bij aan de inhoudelijke doelstellingen zoals deze bij zorg & welzijn staan verwoord.

De gemeente zet in op een gevarieerd aanbod van de kunst- en cultuurbeoefening, het bevorderen van educatie en informatie, het bevorderen van een gevarieerd en toegankelijk film- musea- en theateraangebod, het bevorderen van de in stand houding van cultureel erfgoed, het faciliteren van diverse openbare evenementen, vieringen en gedenkdagen en het bijdragen aan de inclusieve samenleving.

2.5 Bevorderen van kunst- en cultuurbeoefening door amateurs

Algemeen

Amateurkunstenaars beoefenen kunst op niet-professionele basis. Verenigingen voor amateurkunst kunnen financiering aanvragen met als doel het stimuleren van deelname aan en ontwikkeling van amateurkunst op gebied van bijvoorbeeld muziek of toneel.

Beleidsdoel 1

Het bevorderen van de culturele ontplooiing van inwoners van Gooise Meren

1. De gemeente verstrekt financiële middelen voor een toegankelijk en breed aanbod van amateuristische kunstbeoefening.

2.6 Bevorderen van het professionele aanbod van kunst en cultuur

Algemeen

De gemeente Gooise Meren streeft naar een veelzijdig kunst- en cultuuraanbod. Naast financiering voor amateurkunst stelt de gemeente financiering beschikbaar voor professionele (podium)kunsten.

Beleidsdoel 1

Inwoners maken kennis met een gevarieerd en toegankelijk aanbod van professionele (podium)kunsten

1. Als uitgangspunt geldt de vraag en de diversiteit van doelgroepen in Gooise Meren. Van belang is de samenhang van het aanbod binnen Gooise Meren en de samenwerking met zowel de amateurkunstverenigingen als de professionele culturele partijen. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol en ondersteunt niet het aanbod zelf maar de randvoorwaarden.

2.7 Aandacht voor het cultureel erfgoed

Algemeen

De gemeente hecht aan behoud, beheer en toegankelijk maken van het culturele erfgoed en het culturele activiteitenaanbod in Gooise Meren. Daarbij is de educatieve functie van het cultureel erfgoed, inclusief vieringen en gedenkdagen, van grote waarde.

Beleidsdoel 1

Bevorderen van het culturele leven

1. De gemeente biedt gelegenheid voor het vieren of herdenken van (nationale) feestdagen, voor evenementen en voor activiteiten ten behoeve van de integratie van groepen met verschillende culturele achtergronden binnen Gooise Meren als ook binnen het verband met de zustersteden.

Beleidsdoel 2

In stand houden van cultureel/historisch erfgoed

1. De gemeente heeft aandacht voor cultureel/historisch erfgoed met ondersteuning van de in stand houding daarvan en met het bevorderen van kennis en belangstelling voor de cultuurhistorische waarde van ons erfgoed.

2.8 Informatievoorziening gericht op de culturele en maatschappelijke ontplooiing van inwoners

Algemeen

Gemeente Gooise Meren streeft naar de beschikbaarheid van toegankelijke informatie en informatiedragers voor haar inwoners. Daarbij gaat het om het ontsluiten van informatie en het bieden van toegang tot literatuur, lectuur, muziek en films en educatie. Ook vinden we het belangrijk dat inwoners de historie en het erfgoed van de kernen binnen Gooise Meren kunnen beleven aan de hand van een samenhangende en toegankelijke kenniscollectie en verhalen, aangevuld met (tijdelijke) expositie en tentoonstellingen.

Beleidsdoel 1

Het beschikbaar stellen van toegankelijke informatie en informatiedragers voor inwoners van Gooise Meren.

Deze doelstelling heeft betrekking op het bieden van toegang tot literatuur, lectuur, muziek, films en educatie en het beschikbaar stellen van historische kennis en educatie over gemeente Gooise Meren en haar omgeving.

2.9 Bevorderen toerisme

Algemeen

Gemeente Gooise Meren wil haar toeristische functie goed positioneren. Het onderhouden van contacten en het afstemmen van ontwikkelingen en activiteiten met lokale en (boven)regionale organisaties en ondernemers zijn daarbij essentieel.

Beleidsdoel 1

Het versterken van de toeristische functie van Gooise Meren.

1. De gemeente wil initiatieven stimuleren en faciliteren die een bijdrage leveren aan de versterking van de toeristisch/recreatieve functie van (kernen in) Gooise Meren.
2. De gemeente wil (jaarlijks terugkerende) evenementen in Gooise Meren stimuleren en faciliteren, die gericht zijn op kunst/cultuur, welzijn/sport en toerisme.

3 Wegingskader

Inleiding

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor een goede afweging van de te financieren activiteiten. Daarom noemen wij kernwaarden waaraan activiteiten van organisaties moeten voldoen om voor financiering in aanmerking te komen. Voor organisaties bieden we daarmee handvatten voor de invulling van hun activiteiten en de (verantwoordings)informatie die zij daarover verstrekken. De gemeente Gooise Meren maakt onderscheid in haar Wegingskader door aan de kernwaarden doeltreffendheid, toegankelijkheid, behoefte centraal en samenwerking een zwaarder gewicht toe te kennen. Voor een weging van kernwaarden wordt gebruik gemaakt van een scoringsmatrix (zie blz. 15).

Kernwaarden

1 Doeltreffendheid

Ons uitgangspunt is dat in beginsel financiering wordt verstrekt voor activiteiten die binnen de gemeente Gooise Meren worden uitgevoerd of waarvan in hoge mate de inwoners van de gemeente Gooise Meren voordeel hebben. Daarbij gaat het om de vraag of de activiteiten voldoende bijdragen aan de beleidsdoelen die we hebben vastgesteld en de gewenste maatschappelijke effecten. Dit noemen we doeltreffendheid. Welke doelen we nastreven en wat we daarbij van organisaties verwachten zijn beschreven in het Inhoudelijke kader.

2 Toegankelijkheid

De gemeente hecht sterk aan een toegankelijk aanbod van activiteiten en voorzieningen. Hierbij gaat het om de vraag hoe open een organisatie is naar de samenleving en de buurt. We verwachten dat organisaties interactie zoeken met de buurt en voldoende bekendheid geven aan de activiteiten. Daarbij is het van belang dat organisaties open staan voor inwoners met een beperking en voor kwetsbare groepen. Het uitgangspunt is dat deze groepen inwoners zo veel mogelijk in staat worden gesteld om deel te nemen aan het reguliere aanbod van activiteiten en voorzieningen.

3 Behoefte centraal

De gemeente hecht grote waarde aan een aanbod dat aantoonbaar aansluit bij de vraag vanuit de samenleving. Het doel is dat zoveel mogelijk inwoners kunnen participeren en meedoen op de door hen gewenste wijze. Om vraaggericht te denken is veelal een omslag in de denkwijze van organisaties nodig. Het gaat niet alleen om de vraag van de eigen leden of doelgroep maar ook om een bredere oriëntatie op de vraag vanuit de samenleving. Dit vraagt van organisaties om regelmatig kritisch te kijken naar het eigen aanbod en om de vraag actief op te halen.

4 Samenwerking

De activiteiten waarvoor financiering wordt verleend staan over het algemeen niet op zichzelf. Zij zijn onderdeel van een sociale structuur, van een buurt, vanuit cultuur of sport, of vanuit welzijnswerk, etc. We verwachten dat de activiteiten bijdragen aan meer betrokkenheid van inwoners bij de samenleving. Van organisaties wordt gevraagd om open te staan voor andere organisaties met dezelfde doelen, open te staan voor nieuwe (inwoner)initiatieven, en zo mogelijk verbindingen te leggen. Samenwerking schept kansen voor nieuwe initiatieven en verlaagt drempels voor de inwoners om deel te nemen aan activiteiten.

5 Doelmatigheid

Een belangrijke voorwaarde voor financiering is dat de activiteit doelmatig is. Daarbij gaat het om de vraag of het bedrag aanvaardbaar is ten opzichte van wat daarmee bereikt wordt en of de budgetten efficiënt worden ingezet. We verwachten dat organisaties een inzichtelijke en logische kostprijsopbouw van de activiteiten leveren. Verder hebben we oog voor de prijs-kwaliteitsverhouding. Onderwerpen die hierbij ook een rol spelen zijn bijvoorbeeld de omvang van de doelgroep die met de activiteiten wordt bereikt, de bezettingsgraad en multifunctioneel gebruik van een accommodatie of een mogelijke overlap met andere activiteiten.

6 (Financiële) draagkracht

Bij het verstrekken van financiële middelen gaan wij uit van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en organisaties. Financiering wordt alleen verleend als dit door de gemeente noodzakelijk wordt geacht en de overige mogelijkheden voor het verkrijgen van inkomsten voldoende zijn benut. Het verstrekken van financiële middelen vormt zo het sluitstuk. We verwachten van organisaties dat zij hun draagkracht maximaal benutten door zich voldoende in te spannen om inkomsten te werven uit deelnemersbijdragen, contributie, entreprijzen, fondsen, donaties sponsoring, et cetera. Het eigen vermogen, maar ook bijvoorbeeld middelen die via gelieerde organisaties beschikbaar kunnen worden gemaakt, maken deel uit van de beoordeling van de financiële aanvraag.

7 Vernieuwing

Van organisaties wordt verwacht dat zij hun aanbod regelmatig evalueren zodat het blijft voldoen aan de behoefte van de doelgroep en aansluit bij de doelen van de gemeente. Ook is het belangrijk dat organisaties oog houden voor veranderingen in de vraag in de samenleving. Nieuwe innovatieve projecten die een vliegwiel vormen naar verbeteringen in de samenleving kunnen ter stimulering worden ondersteund met eenmalige financiering.

8 Duurzaamheid

De gemeente streeft naar een duurzame gemeente waar inwoners, organisaties en bedrijven zich kunnen ontplooien, met zo min mogelijk afwenteling van negatieve gevolgen op andere mensen, andere regio's en andere generaties. Deze visie rust op vier pijlers: Een duurzame gemeente Gooise Meren is klimaatbewust, heeft een vitale samenleving, een gezonde leefomgeving en duurzame bedrijvigheid. In de gemeentelijke visie op duurzaamheid past ook dat met organisaties afspraken worden gemaakt op het gebied van Social Return om maatschappelijke meerwaarde te creëren. We vinden het belangrijk dat organisaties oog hebben voor een duurzaam resultaat van hun activiteiten voor de samenleving, en voor de continuïteit van de organisatie. Een voorbeeld daarvan is het realiseren van nieuwe aanwas voor de organisatie.

Scoringsmatrix

Bij de beoordeling van de aanvraag wordt naast een toetsing van de in hoofdstuk 2 genoemde doelstellingen waar de financieringsaanvraag zich op richt een afweging gemaakt op basis van de kernwaarden waaraan activiteiten moeten voldoen om voor financiering in aanmerking te komen.

De gemeente Gooise Meren wil tot uitdrukking laten komen dat zij de aanwezigheid van kernwaarden in meer of mindere mate weegt. Daarbij worden aan kernwaarden een verschillend gewicht toegekend en vervolgens gescoord m.b.v. een matrix. De gewichtsverdeling is op basis van de uitkomsten van de consultatieronden met ervaringsdeskundigen tot stand gekomen. Het advies was om de volgende waarden prioriteit te geven: doeltreffendheid – toegankelijkheid – behoefte centraal – samenwerking.

Het wegingskader kan op twee manieren gebruikt worden:

- Bij meer aanvragen dan beschikbare middelen kan het gebruikt worden om een prioriteitsvolgorde aan te brengen in de aangevraagde financiering
- Aanvragen die laag scoren op de kernwaarden worden nog eens extra tegen het licht gehouden en met de aanvragers wordt besproken hoe de kernwaarden wel gerealiseerd kunnen worden.

Kernwaarde	Gewicht	Minder dan gemiddeld aanwezig = 1 x (gewicht)	Gemiddeld aanwezig = 2 x (gewicht)	Meer dan gemiddeld aanwezig = 3 x (gewicht)	Totaal
Doeltreffendheid	3				
Toegankelijkheid	3				
Behoeftte centraal	3				
Samenwerking	3				
Doelmatigheid	1				
Financiële draagkracht	1				
Vernieuwing	1				
Duurzaamheid	1				
Totaalscore					

4 Instrumentarium

Inleiding

De gemeente Gooise Meren financiert uitsluitend activiteiten die bijdragen aan het bereiken van de maatschappelijke effecten en beleidsdoelen van het gemeentelijk beleid. Zij maakt hierbij gebruik van verschillende vormen van financiering. In het verleden werd vrijwel uitsluitend gesproken over subsidiebeleid, maar deze term is te nauw geformuleerd. Naast subsidie kunnen ook andere financieringsvormen worden ingezet.

Het gemeentelijk beleid (het "wat en waarom") ligt vast in visiedocumenten, beleidsprogramma's, notities en de programmabegroting. Om dit beleid te verwezenlijken (het "hoe") staan de gemeente verschillende instrumenten ter beschikking.

Toepasbaarheid

De gemeente kan met dit instrumentarium keuzes maken in de vormen van financieren en ondersteunen van initiatieven. Zo kan de gemeente een opdracht verstrekken (inkoop), zelf voorzieningen realiseren, financiële bijdragen verstrekken en subsidies verlenen.

Subsidieverstrekking

Onder subsidie wordt ingevolge artikel 4:21 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht verstaan: (1) de aanspraak op financiële middelen, (2) door de gemeente verstrekt, (3) met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, (4) anders dan als betaling voor aan de gemeente geleverde goederen of diensten. Bij subsidie dient de aanvrager een aanvraag in, en geeft daarin de aard en omvang van de activiteiten aan.

Inkoop

Bij inkoop beschrijft en vraagt de gemeente de goederen of diensten. Er is sprake van inkoop (een commerciële transactie) als de goederen en diensten direct worden geleverd aan de gemeente of in opdracht van de gemeente, en de betaling voor die goederen of diensten is afgestemd op de waarde daarvan in het economische verkeer. Bij een commerciële transactie is het Burgerlijk Wetboek van toepassing, en niet de Algemene wet bestuursrecht.

Maatwerk

Het uitgangspunt is het bieden van flexibiliteit en maatwerk, gericht op de specifieke situatie en mogelijkheden. Vanuit de huidige praktijk waarin welzijn, zorg, kunst, cultuur en toerisme veelal worden bekostigd met subsidies, kunnen ontwikkelingen plaatsvinden naar vormen van inkoop. Ook kunnen initiatieven worden ondersteund middels garanties of leningen. Afhankelijk van (inwoner) initiatieven ontstaat ook ruimte om via subsidiëren of inkoop aan te sluiten op ontwikkelingen bij 'Right to Challenge' of 'Crowdfunding'.

In de navolgende paragrafen 4.1 tot en met 4.4 worden de diverse instrumenten voor financieren beschreven.

4.1. Subsidies

Subsidies kunnen worden verstrekt op grond van de Algemene Subsidie Verordening. Bij het verstrekken van subsidies onderscheidt Gooise Meren:

- **Eenmalige subsidie**, dit zijn subsidies:

1. die voor het eerst worden aangevraagd;
2. incidentele projecten;
3. activiteiten die niet regelmatig terugkeren;
4. en die voor een van tevoren bepaalde periode voor maximaal vier jaar aaneensluitend kunnen worden verstrekt.

- **(meer)Jaarlijkse subsidie**:

Dit betreft herhaalde subsidiering. Het gaat om een subsidie die per (boek)jaar of voor een bepaald aantal boekjaren aan een instelling wordt verstrekt.

4.1.1. Subsidies tot € 25.000

De gemeente Gooise Meren maakt daarnaast bij het verstrekken van subsidies onderscheid tussen twee categorieën waarbij als uitgangspunt geldt: hoe lager de subsidie, hoe eenvoudiger de procedure voor de subsidieaanvraag en de verantwoording. We onderscheiden hierbij twee categorieën: subsidies minder dan € 25.000 en meer dan € 25.000.

Bij subsidies in de categorie minder dan € 25.000 hanteren we de werkwijze “verlenen is vaststellen”. Indien daar aanleiding toe is kan ook uitgegaan worden van de splitsing tussen verlenen (is bevoorschotting) en vaststelling (is toekenning). In de aanvraag wordt aangegeven aan welke gemeentelijke beleidsdoelstellingen via welke activiteiten wordt bijgedragen. Bij het indienen van een nieuwe aanvraag wordt kort inhoudelijk verantwoord waar de vorige subsidie aan besteed is. Steekproefsgewijs worden jaarlijks een aantal subsidieverstrekingen gecontroleerd, of de subsidies zijn besteed aan de doelen waarvoor zij zijn verstrekt.

4.1.2. Subsidies boven € 25.000

Bij subsidies in de categorie meer dan € 25.000 hanteren we bij de subsidieverlening en subsidievaststelling gescheiden procedures. In de aanvraag wordt aangegeven aan welke gemeentelijke beleidsdoelstellingen via welke activiteiten wordt bijgedragen. Er worden meetbare prestaties of resultaten afgesproken. Er vindt een inhoudelijke- en financiële verantwoording plaats. De financiële verantwoording wordt ingediend vergezeld van een accountantsverklaring.

4.2. Inkoop

Bij inkoop van goederen en diensten in het sociaal domein is bij inkopen vanaf € 15.000 naast het eerder in dit document genoemden beleidskader het “Inkoopbeleid 2017 - 2021 Gooise Meren en regiogemeenten” van juni 2017 van toepassing.

4.3. Garanties en Leningen

Op grond van de “Financiële Verordening Gooise Meren 2016” Artikel 7 kan de gemeente leningen, waarborgen en garanties verstrekken. Wanneer deze de € 100.000 overstijgen heeft het college een informatieplicht vooraf aan de raad en neemt pas een besluit, nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen. Inzet van cumulerende financiële instrumenten (een combinatie van subsidies, leningen, garanties en overeenkomsten) vindt niet plaats, tenzij daarvoor volgens de gemeenteraad gegronde redenen zijn aangevoerd.

4.4. Vernieuwende instrumenten

De gemeente Gooise Meren zet naast de bovengenoemde vormen vernieuwende financieringsinstrumenten in welke mogelijkheden bieden om experimenten uit te voeren, samenwerkingen tot stand te brengen en om sneller en directer initiatieven uit de samenleving te ondersteunen. Een aantal van deze instrumenten staat vervolgens beschreven. Op basis van ervaringen kan na een experiment er voor worden gekozen om een instrument verder uit te werken en breder in te zetten.

4.4.1. *Subsidie: bestuurlijk subsidiëren*

Om meer ruimte te kunnen bieden aan experimenten en initiatief is, in analogie met bestuurlijk aanbesteden, bestuurlijk subsidiëren ontstaan. Hierbij kunnen subsidies verleend worden voor het proces en de doelstellingen van de beoogde activiteiten, zonder vooraf prestatie- of output afspraken te maken.

Bij bestuurlijk subsidiëren kan het initiatief uit de maatschappij starten. Ook is het mogelijk dat de gemeente het initiatief neemt en een oproep doet om voorstellen in te dienen om specifieke maatschappelijke knelpunten op te lossen of om bepaalde resultaten en nieuw aanbod te ontwikkelen.

4.4.2. *Subsidie of inkoop: right to Challenge*

De WMO biedt de mogelijkheid van 'Right to Challenge', een stap verder dan het bestuurlijk subsidiëren. Dit 'recht om uit te dagen', staat voor de mogelijkheid dat (georganiseerde) bewoners taken van gemeenten kunnen overnemen als zij denken dat zij het beter, goedkoper of passender kunnen uitvoeren dan de gemeente of gesubsidieerde organisaties of door gemeente ingekochte diensten. De bewoners nemen dan het initiatief en nemen ook de rol van opdrachtgever en uitvoerder op zich. De gemeente kan aangeven welke beleidsterreinen of soorten voorzieningen opengesteld worden voor 'Right to Challenge' en bewoners oproepen om hiervoor met betere ideeën en oplossingen te komen. De bewoners krijgen de mogelijkheid om de gemeentelijke taak over te nemen en te laten zien dat zij het beter of goedkoper kunnen realiseren.

4.4.3. *Financiering: crowdfunding*

Een nieuwe vorm van financiering van maatschappelijke initiatieven is 'crowdfunding'; een methode waarbij mensen die geld nodig hebben voor hun activiteit of een plan willen uitvoeren, andere mensen vragen om bij te dragen aan het initiatief als ze dat ondersteunen. Gemeenten, bedrijven of overheden kunnen daar ook aan bijdragen en doen dat door bijvoorbeeld toe te zeggen om het bedrag wat verzameld wordt te verdubbelen of om bij aanvang een bedrag toe te zeggen om daarmee andere partijen te stimuleren ook bij te dragen.

4.4.4. *Financiering: donaties c.q. stimulering burger initiatieven*

Het betreft hier eenmalige vereenvoudigde financiële verstrekkingen van €500 voor het opstarten van nieuwe burgerinitiatieven welke bijdragen aan de stimulering van sociale ontmoeting en sociale activiteiten. De gemeente toetst deze aanvragen marginaal m.b.v. de beleidsdoelstellingen in het inhoudelijk kader. De toekenning is niet voor beroep vatbaar.

4.5 Leveringsvoorwaarde: Social Return of Investment (SROI)

Er wordt bij het verstrekken van subsidies aansluiting gezocht op reeds bestaand SROI-beleid bij gemeentelijke inkoop en aanbesteding. Daarbij wordt gewerkt met het 'bouwblokkenmodel'. Dit betekent dat er een SROI verplichting opgelegd kan worden aan subsidieontvangers, wanneer de looncomponent in de subsidie meer dan € 200.000 bedraagt.

SROI is het maken van afspraken door een opdrachtgever met een opdrachtnemer over het leveren van een maatschappelijke bijdrage, als onderdeel van de opdracht voor levering van diensten of goederen. Deze sociale/maatschappelijke bijdrage bestaat uit het inzetten van een bepaald aantal of percentage personen uit (potentieel) kwetsbare groepen bij het vervullen van de opdracht.

Het doel van SROI is niet alleen om zoveel mogelijk mensen die zonder re-integratiesteun niet of moeilijk aan het werk komen, aan werk of werkervaring te helpen, maar er kan ook gedacht worden aan mensen die recent werkloos geworden zijn, aan leerlingen die een BBL-plek nodig hebben om hun opleiding of te ronden of aan activiteiten in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het kan hierbij gaan om vacatures, leerbanen, maatschappelijke activiteiten of opdrachten bij het Werkbedrijf).

= = = = =